

This question paper contains 6 printed pages]

B—303—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2017

ECONOMICS

Paper IV

(Agricultural Economics)

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 22-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answers of MCQs will get negative marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) बहुपर्यायी प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत.

MCQ

1. Attempt the following Multiple Choice Questions :

10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(1) What is the problem of marginal farmers in India ?

(a) less capital

(b) less collective bargaining

(c) Both (a) and (b)

(d) None of these

भारतातील सीमांत शेतकऱ्यांच्या समस्या कोणती ?

(a) कमी भांडवल

(b) कमी सौदाशक्ती

(c) वरील (a) व (b) दोन्ही

(d) यापैकी नाही

P.T.O.

(2) Which is the effect of globalization on Indian Agriculture ?

- (a) Monopoly of multinational corporation
- (b) Hazard on public distribution system
- (c) Hazards for marginal farmer
- (d) All of the above

जागतिकीकरणाचा भारतीय शेतीवर पुढीलपैकी कोणता परिणाम झाला ?

- (a) बहुराष्ट्रीय कंपन्याची मक्तेदारी
- (b) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेला धोका
- (c) लहान शेतकऱ्यांना धोका
- (d) वरीलपैकी सर्व

(3) From the following which is *not* a reason of rural labour migration towards urban ?

- (a) Seasonal nature of agriculture
- (b) Lack of employment
- (c) More industrialization
- (d) Lack of educational facilities

ग्रामीण मजुरांचे शहराकडे स्थलांतराचे पुढीलपैकी कोणते कारण नाही ?

- (a) शेतीचे हंगामी स्वरूप
- (b) रोजगाराचा अभाव
- (c) अधिक औद्योगिकरण
- (d) शैक्षणिक सोयींची कमतरता

(4) Which is the demerit of non-institutional supply ?

- (a) high rate of interest
- (b) Absorption of farmer
- (c) Misbehaviour of accounts
- (d) All of these

असंगठित पतपुरवठ्याचा पुढीलपैकी दोष कोणता ?

- (a) व्याजाचा जास्त दर
- (b) शेतकऱ्यांची पिळवणूक
- (c) हिशेबात गैरव्यवहार
- (d) यापैकी सर्व

- (5) Which is the function of NABARD ?
- (a) Development function (b) Regulation function
(c) Financial function (d) All of these
- नाबार्डचे कोणते कार्य आहेत ?
- (a) विकासात्मक कार्य (b) नियंत्रणात्मक कार्य
(c) वित्तीय कार्य (d) यापैकी सर्व
- (6) Under the land reforms program, which of the following reforms are necessary ?
- (a) Technical reforms (b) Institutional reforms
(c) Both (a) and (b) (d) None of these
- भूमी सुधारणा कार्यक्रमांतर्गत पुढीलपैकी कोणत्या सुधारणा होणे आवश्यक आहे ?
- (a) तांत्रिक सुधारणा (b) संस्थात्मक सुधारणा
(c) (a) आणि (b) (d) यापैकी नाही
- (7) Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I**List II**

(A) Ceiling on Land Holding	(i) Change related to agriculture
(B) Central Land Reforms Committee	(ii) Land Reforms
(C) Social Justice	(iii) R.K. Mukherji
(D) Land Reforms	(iv) 1971

Codes :

(A)	(B)	(C)	(D)
(a) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(b) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(c) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(d) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

P.T.O.

यादी-I व यादी-II मधील योग्य जोड्या जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांक मधून योग्य उत्तराची निवड करा :

यादी I

यादी II

(A) कमाल जमीन सुधारणा	(i) कृषीतील बदल
(B) केंद्रीय भूसुधार समिती	(ii) भूसुधारणा
(C) सामाजिक न्याय	(iii) आर.के. मुखर्जी
(D) भूसुधारणा	(iv) 1971

संकेतांक :

(A)	(B)	(C)	(D)
(a) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(b) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(c) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(d) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

(8) Find out the odd sentence :

- (a) The regional banks grant direct loans to the State Co-operative Bank
- (b) The regional banks grant direct loans to small farmers
- (c) The regional banks grant loans to big industries
- (d) The regional banks grant loans co commercial banks

विसंगत वाक्य ओळखा :

- (a) प्रादेशिक बँका राज्य सहकारी बँकेला प्रत्यक्ष कर्ज पुरवठा करतात
- (b) प्रादेशिक बँका लहाण शेतकऱ्यांना प्रत्यक्ष कर्ज पुरवठा करतात
- (c) प्रादेशिक बँका मोठ्या उद्योगाला प्रत्यक्ष कर्ज पुरवठा करतात
- (d) प्रादेशिक बँका व्यापारी बँकेला प्रत्यक्ष कर्ज पुरवठा करतात

- (9) In 1917 state farming was initiated in
- (a) Russia (b) England
(c) France (d) India
- 1917 मध्ये राज्य शेती सर्वप्रथम या देशात सुरु करण्यात आली.
- (a) रशिया (b) इंग्लंड
(c) फ्रान्स (d) भारत
- (10) The ratio of marginal farmers is in India.
- (a) Medium (b) Very low
(c) Very high (d) None of these
- भारतात सीमांत शेतकऱ्यांचे प्रमाण आहे.
- (a) मध्यम (b) खुप कमी
(c) खुप जास्त (d) यापैकी नाही

Theory

2. Explain the problems of marginal and small farmers in India and suggest panaceas on it. 10

भारतातील लहान व सीमांत शेतकऱ्यांच्या समस्या स्पष्ट करून त्यावर उपाय सुचवा.

Or

(किंवा)

Explain the role of NABARD in rural development.

ग्रामीण विकासात नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा.

3. Explain the impact of Globalization on Indian Agriculture. 10

जागतिकीकरणाचे भारतीय शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write down the functions of Commission for Agricultural Cost and Prices.

कृषी खर्च आणि मूल्य आयोगाची कार्ये लिहा.

P.T.O.

WT

(6)

B—303—2017

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Rural Labour Supply
- (ii) Need for Agricultural Credit
- (iii) Peasant Farming
- (iv) Problems of Rural Labour.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) ग्रामीण श्रमपुरवठा
- (ii) कृषी वित्ताची गरज
- (iii) वैयक्तिक शेती
- (iv) ग्रामीण मजुरांच्या समस्या.

B—303—2017

6